

El Cercle d'Economia, juntament amb CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs), us ofereixen cada mes una breu anàlisi de la situació geopolítica global

---

Les claus geopolítiques del mes

Maig 2026

Trump alone

Pol Morillas, Director, CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs)

Sense estratègia a Orient Mitjà. El desacoblament entre les negociacions de Trump amb l'Iran i les derivades geoeconòmiques del conflicte va en augment. El president nord-americà insisteix que els canals de comunicació per salvaguardar la treva segueixen oberts, i això en part incideix en la bona marxa dels mercats, però el bloqueig de l'estret d'Ormuz -el veritable objectiu geoeconòmic en la guerra- no cessa. Les derivades geoeconòmiques s'expliquen perquè l'Iran ha descobert el punt d'estrangulament (*chokepoint*) que li permet una posició maximalista en les negociacions sobre el programa nuclear, mentre que Trump ha fracassat fins i tot a alinear els seus aliats regionals.

Els països del Golf, amb Aràbia Saudí al cap, van rebutjar donar suport al Projecte Llibertat, que tenia per objectiu escortar els vaixells petrolers que es troben bloquejats a l'estret. Riyad va negar l'ús del seu territori als avions nord-americans per al desplegament de l'operació, argumentant que estava mal planejada i era contraproduent per a l'avanç de les negociacions mediades pel Pakistan. Oman també va denunciar que Estats Units no s'hagués coordinat amb els seus aliats regionals, i només Emirats Àrabs Units sembla acostar-se als Estats Units amb la seva sortida de l'OPEC, una cosa que s'ha de llegir més aviat en clau de rivalitat regional amb Aràbia Saudí per les desavinences sobre els topalls a la producció per mantenir els preus alts, en comptes d'augmentar la capacitat exportadora.

Trump va fer marxa enrere en el Projecte Llibertat només 36 hores després de ser anunciat, contradient les declaracions del seu secretari d'Estat, Marco Rubio, que poc abans havia donat per finalitzada l'Operació Furia Èpica per centrar tots els esforços en aquesta nova fase. Després de l'anunci d'una nova extensió de la treva per 30 dies per donar marge a les negociacions mediades pel Pakistan, Aràbia Saudí i Kuwait van tornar a permetre l'ús de les bases nord-

americanes i del seu espai aeri. Mentre les dinàmiques geopolítiques de la negociació continuen obertes, la geoeconomia de l'estret d'Ormuz continua sent determinant per a les conseqüències globals del conflicte. L'Iran té marge per continuar condicionant la situació regional, però també té incentius per a la negociació atès l'impacte de la guerra en la seva economia i arques públiques.

La cimera entre Trump i Xi Jinping que se celebrarà a Pequín els dies 14 i 15 de maig no abordarà principalment les qüestions de seguretat global. Les relacions entre les dues superpotències estan marcades per la confrontació geoeconòmica i comercial, amb la Xina restringint l'accés dels Estats Units a terres rares i Trump amenaçant amb mesures aranzelàries i restriccions a l'accés a la tecnologia. Les guerres d'Ucraïna (amb la Xina actuant com a ambigu valedor de les ambicions territorials de Putin), Taiwan (illa cap a la qual Trump podria disminuir el suport, a canvi d'un es canvi d'un es relacions comercials més justes amb la Xina), o l'Iran (que la Xina aprofita perquè el focus de la política exterior nord-americana segueixi ancorat a Orient Mitjà en comptes de l'Indo-Pacífic), seran els grans temes absents de la reunió. Trump s'està quedant sol també en la construcció d'una sòlida xarxa d'aliats per frenar les ambicions de la Xina, després de les seves tensions diplomàtiques amb Índia, Austràlia, Corea del sud o els europeus.

En davallada cap a les *midterm*. Els continus canvis de posició de Trump en la guerra tenen molt a veure amb les seves derivades domèstiques. El Congrés es mostra inquiet per la Llei de Poders de Guerra, que exigeix una votació després que les tropes estatunidenques participin en combat durant més de 60 dies. Trump argumenta que la treva anul·la la necessitat de vot al Congrés, però els demòcrates veuen molt possible recuperar la majoria en les *midterm* de novembre com a conseqüència de les derivades de la guerra, i preparen ja l'escenari d'un nou *impeachment*. El [56% dels estatunidencs](#) s'oposa a la intervenció militar a l'Iran, i el 54% desaprova la gestió del conflicte per part del president Trump. La seva aprovació se situa en tan sols el 36%. El [suport](#) està molt dividit segons les línies partidistes. Mentre que aproximadament el 80% dels republicans donen suport a l'atac a l'Iran, el 86% dels demòcrates i prop del 60% dels independents s'hi oposen. El 42% dels republicans afirma que seria menys probable que donin suport a l'operació si aquesta provoca baixes als Estats Units. [El 81% dels estatunidencs](#) afirma que els preus de la gasolina (amb el preu del galó superant els 4\$ a l'abril) estan afectant negativament la seva economia familiar. El 63% responsabilitza el president d'aquestes pujades de preus, xifra que inclou aproximadament un terç dels republicans.

Els votants es mostren cada vegada més pessimistes respecte a l'economia. Per primera vegada des del 2010, els votants [confien més](#) en els demòcrates que en els republicans per gestionar l'economia, amb un marge del 52% davant el 48%. La geografia econòmica, amb els elevats preus de la gasolina, representa una major amenaça per als candidats republicans. El ciutadà mitjà en un districte de la Cambra de Representants controlat pels republicans [recorre un 26% més de quilòmetres](#) que un ciutadà dels districtes demòcrates, cosa que fa que la base

republicana sigui particularment vulnerable a la crisi del combustible. De cara a les *midterm*, els demòcrates tenen [19 de 20 probabilitats](#) de fer-se amb el control de la Cambra de Representants i un 47% de probabilitats de recuperar el Senat també. El divorci dins del moviment MAGA per la guerra de l'Iran és ja una realitat. Les veus properes a Israel continuen defensant la necessitat de la guerra pel perill que l'Iran representa per a la seguretat nacional, però destacats comentaristes com Tucker Carlson estan fent campanya activa contra Trump en aquest front. Els motius, haver conduït el país a una altra *forever war*, les seves repercussions econòmiques i el suport a Israel a costa de la butxaca dels estatunidencs.

Sense Orbán, aliat clau a Europa. El vicepresident J. D. Vance va viatjar a Budapest pocs dies abans de les eleccions per donar el seu calorós suport a Viktor Orbán, el patriota en cap europeu. La seva derrota a les urnes va ser sonada, aconseguint el partit de Magyar dos terços dels diputats, cosa que permetrà emprendre reformes constitucionals i desballestar progressivament el control de l'estat hongarès per part d'Orbán. Els Estats Units perd així un aliat clau per a la resistència patriòtica a la UE, que a més actuava de pont amb el Kremlin i boicotejava decisions com el 20è paquet de sancions europees a Rússia o el préstec amb eurobons a Ucraïna. El [91% dels votants](#) de Magyar volen que canviï la relació d'Hongria amb la UE, i el nou primer ministre es mostra confiat que es desbloquegin els fons a Hongria, que inclouen 10.000 milions d'euros per a la recuperació de la Covid i 6.300 milions en fons de cohesió.

Malgrat l'optimisme generat per la derrota d'Orbán, Brussel·les es mostra cauta a l'hora de desbloquejar aquests fons immediatament, pendent de les noves relacions de Magyar amb la UE. El nou líder hongarès continua sent un nacionalista escindit del partit d'Orbán i que posa per davant la defensa dels interessos hongaresos en política exterior. Magyar haurà de mostrar també la voluntat de desprendre's del poder que l'estat hongarès ha anat centralitzant al voltant del primer ministre, com a conseqüència de les reformes d'Orbán minant la independència judicial, augmentant el control dels mitjans de comunicació o restringint les llibertats de les minories.

Nous fronts per a Brussel·les a Bulgària i Romania. L'antic president Rumen Radev va aconseguir una aclaparadora victòria en les eleccions de Bulgària, complicant les relacions de la UE amb aquest país. Amb unes posicions properes al Kremlin, es tem una aliança amb l'Eslovàquia de Robert Fico, tot i que la dependència de tots dos països dels fons europeus fa preveure una relació més dòcil amb Brussel·les que la que va mantenir Orbán. Romania i Grècia desitgen que Bulgària estigui fermament integrada en les estructures euroatlàntiques, especialment pel que fa a la seguretat al Mar Negre i l'estabilitat energètica. Per a Macedònia del Nord, el principal risc és el continu bloqueig de la seva adhesió a la UE, cosa que posa de manifest com les disputes bilaterals obstaculitzen l'ampliació de la Unió Europea. A Romania, el

primer ministre de centredreta Ilie Bolojan va perdre la moció de censura que va aglutinar l'oposició d'esquerra amb l'extrema dreta romanesa.

Retirada de tropes americanes a Europa. Els Estats Units manté uns 90.000 efectius en territori europeu, distribuïts en unes 50 bases. D'aquests efectius, un 40% estan estacionats a Alemanya. Trump ha promès retirar 5.000 soldats d'Alemanya, i diu estar disposat a reduir molt més la presència de l'exèrcit dels Estats Units a Europa, ateses les reticències del continent a recolzar la guerra de l'Iran. Aquesta reducció retornaria la presència de tropes estatunidenques a Europa als nivells previs al 2022, abans de la invasió russa d'Ucraïna. Merz argumenta que la retirada de tropes d'Alemanya no té a veure amb els seus comentaris sobre el fet que l'Iran estigui "humiliant" els Estats Units en la guerra i que Trump no tingui una estratègia de sortida per al conflicte. Però el cert és que, més enllà d'aquest episodi, dos desenvolupaments estan marcant el futur de la seguretat a Europa: el creixent desplegament del poder militar alemany (el 2035 passarà a tenir unes forces armades amb 260.000 efectius, enfront dels 185.000 actuals, cosa que, sumat als reservistes, acosta el total a mig milió, i una despesa total del 3,5% del PIB el 2029, superior al de Regne Unit i França junts i les creixents demandes de més autonomia europea en seguretat i defensa, reforçant el pilar europeu de l'OTAN.

Pol Morillas
Maig de 2026

Amb la col·laboració de:

CIDOB
BARCELONA
CENTRE FOR
INTERNATIONAL
AFFAIRS